

Toekomstwijzer Neuropsychologie

2021-2022

SECTIE PSYCHOLOGIE STUDENTEN
NEDERLANDS INSTITUUT VAN PSYCHOLOGEN

Wat doet een neuropsycholoog?

Neuropsychologen richten zich op de neurale basis van gedrag. Binnen een klinische setting ligt de aandacht op de relatie tussen hersenen of hersenletsel en gevolgen op cognitief, emotioneel en gedragsmatig vlak. Een (klinisch) neuropsycholoog is dan ook vaak betrokken bij mensen met onder andere dementie, hersentumoren, epilepsie, de ziekte van Parkinson en traumatisch hersenletsel.

Met de expertise in de functionele diagnostiek speelt de Neuropsycholoog een belangrijke rol bij het onderzoeken van patiënten met hersenaandoeningen. Daarin werkt hij/zij nauw samen met onder andere artsen. Zo kan een arts zien of er afwijkingen zijn in de hersenen op basis van een MRI-scan. Een Neuropsycholoog onderzoekt vooral de gevolgen daarvan op het cognitief, emotioneel en gedragsmatig functioneren. Zo geeft hij/zij antwoord op vragen zoals:

- Wat zijn de beperkingen in het korte- en lange termijn geheugen?
- In hoeverre kan de patiënt zich concentreren op verschillende taken?
- Kan de patiënt zich nog goed uitdrukken door middel van taal?
- Is de patiënt in staat emoties op een gezonde manier te reguleren?
- En ook, wat zijn de (mogelijke) gevolgen voor de omgeving van de patiënt?

De antwoorden op deze vragen hebben vaak een grote impact op het leven van mensen. Het vereist daarom ook specialistische kennis van de Klinisch Neuropsycholoog.

“Een arts kan mij vertellen wat er, anatomisch of pathologisch gezien, aan de hand is met een patiënt. Maar hij kan niet uitleggen wat voor gevolgen dat heeft op zijn of haar functioneren. En daar voeg ik kennis toe.”

- Alex Knipping, Klinisch Neuropsycholoog

Naast diagnostiek voert een (klinisch) neuropsycholoog ook behandelingen uit. Neuropsychologen werken met patiënten van jong tot oud, veelal in ziekenhuizen, (revalidatie)klinieken, GGZ-instellingen of een eigen praktijk.

Neuropsycholoog of klinisch neuropsycholoog?

Er bestaat geen wettelijke bescherming op de term 'neuropsycholoog'. Iedereen mag zich dus neuropsycholoog noemen. Om de kwaliteit van psychologen te waarborgen, zijn er specifieke titels in het leven geroepen, zoals psycholoog NIP, GZ-psycholoog en voor diverse specialisaties. In de praktijk noemen afgestudeerde psychologen met een universitaire master in de neuropsychologie zich vaak neuropsycholoog. De term 'klinisch neuropsycholoog' is wel een beschermde titel, namelijk in de zin van artikel 14 Wet BIG (Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg). De klinisch neuropsycholoog is hiermee een van de vier BIG-geregistreerde beroepen binnen de psychologie. De 4-jarige opleiding tot klinisch neuropsycholoog kan gevolgd worden na het succesvol doorlopen van de 2-jarige postdoctorale opleiding tot GZ-psycholoog. Meer informatie hierover en over de Wet BIG is te vinden in de Toekomstwijzer tot GZ-psycholoog van SPS-NIP. De opleiding tot klinisch neuropsycholoog wordt aangeboden door de RINO-groep en kost €29.500. Vaak vergoedt de werkgever (deels) deze kosten

Hoe word ik klinisch neuropsycholoog?

Als basispsycholoog kun je werken met patiënten met neuropsychologische problemen. Als je over de juiste ervaring beschikt, kun je vervolgens doorstromen tot GZ-psycholoog en uiteindelijk tot klinisch neuropsycholoog. Hoe verder je je specialiseert, hoe meer je te maken zult krijgen met complexe problematiek. Ook zal je als klinisch neuropsycholoog meer te maken krijgen met beleids- en managementtaken. Lees hieronder wat je kunt doen om je kansen tot het worden van klinisch neuropsycholoog te vergroten.

Tijdens je studie

- Keuzevakken
- Masterkeuze
- Klinische stage
- BAPD
- Nevenactiviteiten

Na je studie

- Psycholoog NIP
- Werkervaring
- Intervisie/supervisie*
- LOGO

Extra opleiding?

- GZ-opleiding
- Opleiding tot Klinisch Neuropsycholoog

Stap 1: tijdens je studie

Klinisch neuropsycholoog word je niet zomaar. Over het algemeen gaat er veel tijd overheen tussen afstuderen en deze specialisatie behalen. Toch kun je tijdens je studie al een goede basis leggen, waar je in je latere carrière profijt van kunt hebben. Hoewel veel verschillende universitaire masters toegang bieden tot de GZ-opleiding, kunnen keuzevakken of specialisaties binnen het vakgebied van de neuropsychologie je beter voorbereiden op de specialisatie als klinisch neuropsycholoog. Let er daarbij dan wel op dat je ook vakken kiest die goed aansluiten op de GZ-opleiding, zoals diagnostische vaardigheden en gesprekstechnieken. Een klinische stage van minimaal 19 ECTS is een vereiste om toegelaten te worden tot de GZ-opleiding. Heb je ambitie om klinisch neuropsycholoog te worden, dan is dit bij voorkeur een stage waarbij neuropsychologische problematiek aan bod komt, eventueel met de mogelijkheid tot overleg met een klinisch neuropsycholoog. Het loont dus om al vroeg te beginnen met het opbouwen van neuropsychologische ervaring. Dat kan ook door middel van nevenactiviteiten, zoals het volgen van een onderzoeksstage.

Wanneer je na je studie graag GZ-psycholoog wilt worden, heb je een Basis Aantekening Psychodiagnostiek (BAPD) nodig waarmee je de zogenaamde LOGO-verklaring kan aanvragen die een vereiste is voor toelating tot de GZ-opleiding.

Het is handig om tijdens je studie alvast te kijken naar de mogelijkheden voor het behalen van je BAPD, omdat het na je studie veel lastiger en veel duurder is om de diagnostiek-eis van de LOGO-verklaring te voldoen. De eisen om de BAPD te behalen zijn:

- Basiscursus Psychodiagnostiek (6 EC vereist)
- Psychometrie en besliskunde (6 EC vereist)
- Kennis en vaardigheden diagnostische methoden en werkwijzen (6 EC vereist)
- Praktijkvaardigheden m.b.t. tests, gespreksvoering enz. (9 EC vereist)
- Communicatievaardigheden (3 EC vereist)
- Stage, minimaal 200 uur gesuperviseerde praktijkstage op het gebied van de psychodiagnostiek.

Hoe je aan deze eisen kunt voldoen verschilt per universiteit. Het kan zijn dat je hier bepaalde vakken voor moet kiezen. Daarnaast kan het per cursus verschillen hoeveel van de EC's geldig zijn voor de bovenstaande eisen. Ga er vooral niet van uit dat je deze aantekening vanzelf behaalt, maar ga langs bij je studieadviseur! Het is dus goed je hier al op te oriënteren tijdens je studie!

Voor meer informatie over de BAPD, de LOGO, en hoe je GZ-psycholoog kunt worden en wat het precies inhoudt, zie de [Toekomstwijzer van de Sectie Geestelijke Gezondheidszorg](#).

Stap 2: na je studie

Wanneer je afstudeert van je master in de klinische (neuro)psychologie, heb je vaak een klinische stage afgerond. Soms krijg je op de plek van je stage een baan aangeboden. Zo niet, dan zal je moeten solliciteren op een andere werkplek. Hoewel het aantal werkplekken binnen de neuropsychologie stijgt, lukt het niet alle neuropsychologen om een bijpassende werkplek te

vinden. Soms gaan pas afgestudeerde neuropsychologen daarom werken op een plek waar ze geen neuropsychologische ervaring opdoen. Deze ervaring is wel belangrijk om toegelaten te worden tot de specialisatie tot klinisch neuropsycholoog. Als je klinisch neuropsycholoog wilt worden, is het dan ook raadzaam om een werkplek te zoeken die hier goed bij aansluit, zoals op een somatische afdeling of bij de GGZ.

De eerste stap na afstuderen is het behalen van het dienstmerk Psycholoog NIP. Met dit dienstmerk kan je aantonen dat je werkervaring hebt opgedaan als psycholoog. Tevens is het een teken van kwaliteit. Om het dienstmerk te kunnen aanvragen dien je lid te zijn van het NIP en 1440 uur werkervaring te hebben. De werkervaring toon je aan door twee verklaringen van andere Psychologen NIP. Het is aan te raden om na je studie meteen lid te worden van het NIP, aangezien de titel 'psycholoog' geen beschermde titel is en je door lidmaatschap van het NIP kan aantonen dat je een universitair afgestudeerde psycholoog bent. Voor lidmaatschap dien je namelijk je diploma te overleggen als bewijsstuk. Daarnaast laat je als lid van het NIP zien dat je je houdt aan de beroepscode van het NIP. Wanneer je lid bent van SPS-NIP en wilt overstappen naar het starters lidmaatschap, krijg je de eerste twee jaar na afstuderen een fikse korting op het NIP-lidmaatschap.

Tijdens de GZ-opleiding bouw je verder aan een academische en klinische basis als psycholoog. Daarna voldoe je aan de formele toegangscriteria tot de specialisatie van klinisch neuropsycholoog. In de praktijk blijkt dat veel opleidingsplekken tot klinisch neuropsycholoog niet gevuld worden. Helaas is een toereikend aandeel neuropsychologie in veel GZ-opleidingen nog geen vanzelfsprekendheid, waardoor GZ-psychologen soms niet voldoende voorbereid zijn op de specialisatie tot klinisch neuropsycholoog. De Sectie Neuropsychologie van het NIP pleit al langer voor een groter aandeel neuropsychologie in de GZ-opleidingen en brengt dit ook in kaart.

Topklas klinische neuropsychologie

Ben je ambitieus en wil je binnen zes jaar de GZ-opleiding behalen, klinisch neuropsycholoog worden én promoveren? Kijk dan eens op de website van de RINO groep voor meer informatie over het programma dat Stichting Topklas aanbiedt voor talentvolle studenten psychologie en pedagogiek.

*** De Sectie Neuropsychologie biedt masterpsychologen en GZ-psychologen d.m.v. speciale 'masterclasses' de mogelijkheid tot intervisie/supervisie onder leiding van klinisch neuropsychologen. Kijk op de website voor actuele informatie over deze bijeenkomsten.**

Meer weten?

Blijf op de hoogte van actuele informatie rondom o.a. actuele richtlijnen, neuropsychologie in de GZ-opleiding en de positionering van de klinisch neuropsycholoog door lid te worden van de Sectie Neuropsychologie van het NIP. Lidmaatschap van de Sectie Neuropsychologie geeft je korting op jaarlijkse symposia en masterclasses. Ook ontvang je daarbij 'Tijdschrift voor Neuropsychologie' en nieuwsbrieven, waardoor je op de hoogte blijft van actuele ontwikkelingen in het werkveld. Daarnaast kunnen leden deelnemen aan stemmingen en

discussies tijdens de jaarlijkse algemene ledenraadsvergadering van de sectie.

Voor vragen over dit document of andere vragen aan de 'Student in Sectie' binnen de Sectie Neuropsychologie, kun je mailen naar sisneuropsychologie@spsnip.nl, je kunt met je vragen ook terecht bij de netwerkcoördinator via netwerkcoordinator@spsnip.nl of bij het NIP via info@psynip.nl.

Heb je vragen, opmerking of wil je meer weten?

T (030) 820 15 68

E sps-nip@psynip.nl

W www.spsnip.nl

F www.facebook.com/SPSNIP

Bezoekadres:

HNK Centraal Station
Arthur van Schendelstraat 650
3511 MJ Utrecht

Postadres:

SPS-NIP
Postbus 2085
3500 GB Utrecht